

עין משפט
גז מוצה

סוכה פרק ראשון סוכה

מסורת הש"ס

א) ויבן אהרן אהל
ב) שנת נב: דף נח: מלס
פ"ה מ"ט קושין טו.
א) מנחות פ"א: א) ר"ל מ"ד

לעני רש"י
יב"ק פ"ג ויב"ק פ"ד
אמ"ק
טיב"ש ר"ק ר"ח

רבינו הגאון

דרימא ליה למכור בהן.
לימא פתגא סוכי. פי
אמרי. האניס ובהן האניס
פרכילי ובהן ענבים קשין
ובהן שבלים מכבדות
ובהן תמרים. כיון אם
פסולת מרובה על האוכלין
כשרה ואם לאו פסולין.
אחרים אומרים עד שיהו
קשין מרובין על הירוד
ועל האוכלין. מאי לאו
בהא קפ"פלי. הנה קמא
סבר הקוצר לסיכוך אין לו
דירות. לסיכך נמי עד שיהא
פסולת מרובה על האוכל
בלבד. ואחרים סברי יש לו
דירות ויהו כפי האוכל הן
ופסולין הן לסיכך. לסיכך
[מתן] עד שיהא פסולת
מרובה על האוכל ועל
הדירות ר' אבא [דאמר
בוצר אין לו דיות אבל
קוצר יש לו דיות. כתנאי
הוא. דהא הנה קמא אמר
אין לו דיות. לרב מנשיא
נמי תנאי הוא. דהא אחרים
אומרים יש לו דיות. ודחה
לא לעולם אפילו אחרים
מדוד דהקוצר לסיכוך אין
לו דיות. והבא כגון שקוצר
לאוכל. שצריך להיות כפי
להיות תופס בהן אוכל.
לסיכך כפי האוכל הן
השוכין להכניס תוספת.
וכבר פירשנוהו דין הדיות
בפרק העור והרעם. וכיון
שקוצר לאכילה אע"פ
שמתין עליון מאכילה ה"ו.
תורת הדיות לא
זה מעליהן. ואקשין אי
הכי אפילו לרבנן לא
בעלה תוספת מיניה.
דהא קיימא לן דלא בעלה
תוספת במחשבה. אמאי
מטוה. דתנן בפרק כ"ה
בכלים כל הכלים

אלא. אמחלמו קלי והכי קאמר אין מחילתו פסול עד שיהא הוא כשיעור שירו דהיינו אחד אלמא לרבנן שלשה דקאמרינן לעיל למצוה דאי לעבד הא מני לא רבי יוסי ולא רבנן: איסורייתא דסוכה. חבילי קיס שהיו עושין למכור בשוק ומוכרין אותם במנין: מסככין כן. ואין בהם משום גזרת אולר

דכל ימות השנה לפי שאין דרך להניעם בחדש: אלא למנינא בעלמא. אנדרינהו עד שימכרו והלוקחן לייבשן ממיר אגדן הלכך המסכך כן לשם סוכה אינו לריך להמיר אגדן: לריסי. כמין כיון עגול ככונע ומכבדים בתוכו יידי עופות: דלורבני. עשוי מענפי ערבות וגדלין אותו מתמחו פיו רחב ולמעלה קושירין רשעי הנגרים תחבול קשר אחד כעין כלי מלודות שלדן דגיס קטנים שעושין גומאם שקורין יונק"ש אבל אין צורך שלשה וארבעה כמי אריגה כמו שיש למצודה: ראשי מעדנים. קשר העליון. מעדנים כמו התקשר מעדנות כימה (אויב לם): מספלי. לזד פיו הוא קלוע: דשעי לכו. ממיר ראשי החוט שהוא קלוע צו ואינו לריך להפקיע הקליעה: שאינו עשוי לעטלו. כגון זה שמשמיר קשר העליון אם אהא מטעלהו הוא ניתק מאליו שאין לו אלא פיו קלוע כמין גדיל לאחוז את הנגרים: יקוס שאתמו כחמים בפסקא שאדם יולא כהן ידי מרור חזרת ועושין ושאר מצוותיהן דקות הם טיב"ש נלע"ו: הלכך אין חולצין בפני הטומאה אם סיכך בהן גג ומדרבנן הוא דגזור עליהו שלא יסמכו עליהן לחון בפני הטומאה דלמא סמכי עלייהו ולכי יבשי נמי. מיהו בערין לחון חולצין מדאורייתא משום דלא מקבלי טומאה דלאו מאכל אדם יניחו ודאי מקבלי טומאה לא חייבי בפני הטומאה) ולכי יבשי אין חולצין חלצה דמפרכס דמפרכי ופלי: ומביאין את הסופא. בערין לחון וכל כמה דלא יבשי אהל הוא מדאורייתא: ופוסלין ככוסה משום אויר. כשיעור שאיר פוסל בה דהיינו בשלשה טמאים כדאמרינן לקמן בפירקין (דף כ"א.) אויר בשלשה. ולא משערין להו לפסול כשיעור שאר

ירקות שאמרו חכמים. בפסקא שאדם יולא כהן ידי מרור חזרת ועושין ותמכלו ותרחיבוהו דקות הן מאלד טיב"ש נלע"ו: הלכך אין חולצין כהן בפני הטומאה אם סיכך בהן גג ומדרבנן הוא דגזור רבנן עליהו שלא יסמכו עליהן לחון מפני הטומאה דלמא סמכו עלייהו נמי לכי יבשי ומיהו מדאורייתא חייבי דלא מקבלי טומאה דלאו מאכל אדם יניחו ולכי יבשי אין חולצין חלצה דמפרכס דמפרכי ופלי ומביאין את הטומאה בערין לחון דכל כמה דלא יבשו אהל הוא מדאורייתא כדפירש בקוטרם ומה שהחזיק לפרש מדרבנן דאי חשיבי אהל מדאורייתא הוא לענין הכאה אם כן לענין חלצה נמי ולי לא חשיבי אהל לענין חלצה אם כן לענין הכאה נמי לא דלא דמי להכסה גבי מביאין ולא חולצין דהתם היינו טעמא משום דכבר המקבל טומאה אינו חוצץ מפני הטומאה אבל לא שייך למיחיל טעמא כהכי דהא מפרכס טעמא משום דכי יבשי מפרכי ופלי ולא מקבלי לנימיר דמפרכי לחודה קאי דלכאורה אכילה מלמא קאי ועוד דאי כהכי תלי טעמא ממתמתין דלהלכות שמעתינן ליה דקחשיב אוכלין שמתין אלא ודאי מדרבנן הוא דלחון חולצין הנה ואל דלא חשיב להו גבי הנהו דלהלכות משום דהתם מדאורייתא והנה מדרבנן אבל קשה דהכי מני למימיר דלאו מאכל אדם יניחו הא

אמרינן בפרק כל שעה ופסחים דף (לע.) מה מה שנתקם בכסף מעשר אף מרור כו' ומהאי טעמא ממעט הרדפמי דלחון יולאם צו ידי מרור כדפירש שם בקוטרם דהרדפמי אינו נקח בכסף מעשר דלחון מאכל ואין בעינין אוכלין דומיא דין ושכר ובקר ולאן והגהה היתה שהגיה הר' יהודה כפירוש רש"י דלא מקבלי טומאה משום דלאו מאכל אדם יניחו ואינו כן אלא מאכל אדם הן ופ"ה חייבי מדאורייתא כל זמן שלא הוכשרו דמתן במסכת אהלות פ"ה (מ"א) גבי מביאין וחולצין קחשיב אוכלין עהורין דהיינו קח חשיב אוכלין שמתין חולצין עהורין וכן מוכה בהדיא פרק לא יחסור (כ"ב דף י"ט.) ושם בשמעתי דרביק דיוקא בתלמידין דלחון חולצין דמתן כפ"ה אהלות (מ"ה) אלו לא מביאין ולא חולצין הרועים והירקות התמוהלים לתקם חון מן הירקות שנתן חכמים כלומר גבי מביאין וחולצין דקחשיב חייבי והקוסוס וירקות חמור ודלעת ויונית דהנהו אפילו מחוברין חייבי דקביעי וקיימי ואין הרווח מנענען אבל שאר ירקות המחוברין מתנענעין ברוח והיו להו בעליהם ופסיה שהיא שטה על פני המים ואפילו צידינהו דלא יידי ואין מביאין ואין חולצין מדקמי כפיפא קשר את הספיה דכבר שהו יכול להעמיד כשם את האבן על גבי עליה מביאה את הטומאה הא לא הכי לא אבל כשהן תלושין ומונחין בחלון או כנגד ארובה חייבי ושאר ירקות כדאמרינן בפרק לא יחסור (כ"ב דף י"ט.) ושם בעשים שחשן והיחון בחלון או שעלו מאיליהן בחלון ממעתינן: ד"א יבדדן. פ"ה שם יבדיל ראשי שיבולס מן הקשין יתפרדו וילכו לאיבוד וי"מ שיבדדו ראשי שבלין על הקשים ולא יתפרדו הקשים מעל הקוכה ברוח: אמ פסולת טרובה ע"ה והרובע (חולין דף קט.) ושם בית שסיככו צורעים טיהרו משום דבעליהו יש חלקן בין בית לטובה דכסוכה לא בעלי דעבדי דמתן לה אחר התא אי נמי בעינן דלא מקבלי טומאה בשעה סיכוך משום מעשה ולא מן העשוי אי נמי התם כשעשה כהן שיני מעשה דנחמשה נהר לא סלקי מטומאה והנה בשלל עשה כהן שיני מעשה כדמוכח בהר הכי ופרק אי חשיב דרבנן דמה שמיתן ע"ג הסוכה לא חשיב שיני מעשה וכן בפרק לא יחסור (כ"ב דף י"ט.) ושם דלמיר ריקק אינו ממשע בחלון כדאמרינן התם משום דלא מצטל ליה ופרק ומיפוק ליה דהוי דבר המקבל טומאה דלא מהני ביטול בלא שיני מעשה:

א) א"ר אבהו רבי
ב) שנת נב: דף נח: מלס
פ"ה מ"ט קושין טו.
א) מנחות פ"א: א) ר"ל מ"ד

רבינו הגאון

איסורייתא דמחלמא.
פירוש אגודת של עצים
שקושין אותו לסיכוך
בכסף כך וכן אגודת.
צריפי דאורייתא. פי צריפין
סמככין אותן במרובות
של ערבה. וקושין
את ראשיהן (א) ומשלשלו
אותן מהנה ומנהו כגון
וקושין עוד קצותן
לקטור שלא יפרדו. פי
ראשי (מעדנים) כרובים
שסמככין אותן במרובות
ואלו הקשין אין עושין
ליטול בהן. ותן נמי
בכלים פרק כ"א בענין
(המחיצות) (המחיצות)
וכן המיר ראשי רוב
תורה. חלקה לארבה
ונשתייר בה שלשה
מעדנים של ששה (ששה)
טמאים סוכה. ירקות
פוסלין טמאה. מאי טעמא
כיון דלחון יבשי פרכי
ונתיר כמאן דלתניהו דמי.
ואתו סוקס הסוכות
בירקות כאויר הוא. ואע"פ
שעשוי סוכך הוא. ואם
יש בו טמאים פסולה.
אמר ר' אבא אמר רב הונא
הבוצר ענבים לזרובין לנת
אין לו דיות. כלומר אין
רצון הבוצר בנת הדיות
בענבים דיות. ולזרובין הוא
כפי הדיות שמתין ה"ו.
ורב מנשיא רב מנאי אמר
ונתיר כמאן דלתניהו דמי.
אין לו דיות. כלומר אין
רצון הבוצר בנת הדיות
בענבים דיות. ולזרובין הוא
כפי הדיות שמתין ה"ו.
ורב מנשיא רב מנאי אמר
ונתיר כמאן דלתניהו דמי.
אין לו דיות. כלומר אין
רצון הבוצר בנת הדיות
בענבים דיות. ולזרובין הוא
כפי הדיות שמתין ה"ו.

סכך פסול דלחיל להקבל טומאה הוא וכן פסול אינו פוסל אלא בארבעה טמאים כדאמרינן וארבע אמות מן האבן אלא כי אויר דיינין להו דתמורא דשגשגה: הנוצר לגס. הנוצר ענבים דלחון אותם אין להם דיות להביא העץ טומאה על האוכל לפי שאינו לריך לביט אחזה ולא יחא ליה כהן וכי אתרבו דיות לטומאה בהעור והרובע (חולין דף ק"ה.) הני מילי ביד הצריכה אל ככלי או כאלו: הקוצר לסכך. אין הקשין מביאין טומאה על האוכל דלא יחא ליה במיביאין דלחיל כסכך לא מביעי ואי לאו דפסולת מרובה עליו הוה פסיל לה לטובה: מאן דאמר. דקוצר לסכך אין לו דיות: כל שכן נוצר. לנת דלא יחא ליה בהן דיות: דנמלייה לחמריה מוללות את היין ומפסידות: דלא ליבדדן. יחא ליה דלחיל המחובר בהן שאם יבדיל ראשי שבלים על הקשים שמה יתפרדו וילכו לאיבוד: נימא דרב מנשיא. דלמיר קוצר אין לו דיות תנאי היא: סוכי סאניס. ענפי סאניס: פרכילין. ומורות: מכבדות. ענפי דקל: כשירין. לסכך: על הידום. כדי בית יד סמון לאוכל אף הוא לריך ביטול שגם הוא מקבל טומאה: לרבי אבא. דלמיר נוצר אין לו דיות אבל קוצר יש לו ודאי תנאי היא על כרחיה בוצר אף לאו דלמיר דלמיר כרחיה דלמיר יש לו דלחיל תנא קמא לא מיתוקם כותיה דהא חזר אין לו ואי קוצר לאכילה ומגלך לסיכוך כל שכן דהוה ליה למימיר יש לו וקאמר אין לו הלכך לא מיתוקמא כרבי אבא: אלא לרב מנשיא. דלמיר קוצר לסכך אין לו מיתוקמא לאוקמי מילמיה כתנאי ולמיימיר אהא אמרי כתנאי קמא ואחרים פליגי או מוקמינן למתניתין כקוצר לאכילה ומגלך לסכך ומשום הכי אמרי אחרים דיש לו דיות אבל כקוצר לסכך אחרים מודו נמי דלחון לו: ומי בעלה מחשבה. קבלת טומאה כהכי ואפילו לא

על ידי מחשבה דלחון וימי בעלה מחשבה כדאמרינן: על לן חזרת קבלת טומאה